

Karşılaştırmalı

Güncel Ceza Hukuku

Serisi

23

PROF. DR. OSMAN İSFEN GEWIDMET
PROF. DR. OSMAN İSFEN'E ARMAĞAN

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA MAĞDUR ve SUÇTAN ZARAR GÖRENİN HAKLARI

Proje Yöneticisi

Prof. Dr. Kayıhan İÇEL

Editörler

Prof. Dr. Dr. h. c. Yener ÜNVER - Arş. Gör. Kerem ÖZ

Yazarlar:

Lisa Quinn O'FLAHERTY - Katharine L. MANNING

Paul G. CASSELL - Margaret GARVIN

Suzzie Onyeka OYAKHIRE - Viktoria MOSER - Bernd URBAN -

Charles DOYLE - Dr. Öğr. Üyesi Yağmur TEMİZ GÜL

Carino GALLO - Kerstin SVENSSON

Rajit Bhakta PRADHANANGA - Margaret GARVIN

T.S. Venkata SPOORTHI - Fuad NUR - M. Syukri AKUB

M. Said KARIM - Syamsuddin MUHTAR - Anna WERGENS -

Patricia L. SATTLER

Çevirenler:

Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER - Prof. Dr. Faruk TURHAN - Dr. Özge Didem BOULANGER

Dr. Öğr. Üyesi Salim IŞIK - Dr. Öğr. Üyesi Hale AKDAĞ - Dr. Öğr. Üyesi Nurten ÖZTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi M. Emre TULAY - Dr. Yavuz Selim DEĞERLİ - Av. Dr. Çağrı YILMAZ

Arş. Gör. Kerem ÖZ - Arş. Gör. Jülide YAŞAR - Arş. Gör. Didem DURMAZ

Arş. Gör. İlkim Reyhan SERTOĞLU - Berk REÇBER - Burcu ÇİRKİNCİ - Işık AĞIRGÖL

Mihri Ceren AKTAN - Pinar ERDOĞAN - Doğa SATI - Şerife Naz ALTUNAL

Selensu ARMAĞAN - Seda Ülkü ERIŞKAN - Muhammed YİĞİT - Ece ÖZCAN

Okyanus SARUHAN - Ömer Faruk KÖRLÜK - Ahmet Tibet ÖZEN - Ece Umay TECİMEL -

Eylül TARIM - Yağmur KAYA - Meral Aika EREN - Ipek CIVA - Yaren GÜMÜŞ

seçkin

Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi

23

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA
MAĞDUR VE SUÇTAN ZARAR GÖRENİN HAKLARI

PROF. DR. OSMAN İSFEN'E ARMAĞAN

PROF. DR. OSMAN İSFEN GEWIDMET

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA MAĞDUR VE SUÇTAN ZARAR GÖRENİN HAKLARI

Proje Yöneticisi

Prof. Dr. Kayıhan İÇEL

Editörler

Prof. Dr. Dr. h. c. Yener ÜNVER-Arş. Gör. Kerem ÖZ

Yazarlar:

Lisa Quinn O'FLAHERTY-Katharine L. MANNING-Paul G. CASSELL-
Margaret GARVIN-Suzzie Onyeka OYAKHIRE-Viktoria MOSER-Bernd URBAN-
Charles DOYLE- Dr. Öğr. Üyesi Yağmur TEMİZ GÜL-Carino GALLO-Kerstin
SVENSSON-Rajit Bhakta PRADHANANGA-Margaret GARVIN-T.S. Venkata
SPOORTHI-Fuad NUR-
M. Syukri AKUB-M. Said KARIM-Syamsuddin MUCHTAR-Anna WERGENS-
Patricia L. SATTLER

Çevirenler:

Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER-Prof. Dr. Faruk TURHAN-Dr. Özge Didem
BOULANGER-Dr. Öğr. Üyesi Salim IŞIK-Dr. Öğr. Üyesi Hale AKDAĞ-Dr. Öğr. Üyesi
Nurten ÖZTÜRK-Dr. Öğr. Üyesi M. Emre TULAY-Dr. Yavuz Selim DEĞERLİ-Av. Dr. Çağrı
YILMAZ-Arş. Gör. Kerem ÖZ-Arş. Gör. Jülide YAŞAR-Arş. Gör. Didem DURMAZ-Arş.
Gör. Ilkim Reyhan SERTOĞLU-Berk REÇBER-Burcu ÇIRKINCELİ-Işık AĞIRGÖL-Mihri
Ceren AKTAN-Pınar ERDOĞAN-Doğa SATI-Şerife Naz ALTUNAL-Selensu ARMAĞAN-
Seda Ülkü ERİŞKAN-Muhammed YİĞİT-Ece ÖZCAN-Okyanus SARUHAN-Ömer Faruk
KÖRLÜK-Ahmet Tibet ÖZEN-Ece Umay TECİMEL-Eylül TARIM-Yağmur KAYA-Meral
Aika EREN-Ipek CİVA-Yaren GÜMÜŞ

SEÇKİN | Hukuk

Ankara 2023

seçkin

Akademik ve Mesleki Yayınlar

Ceza Muhakemesi Hukukunda Mağdur ve Suçtan Zarar Görenin Hakları (Karşılaştırmalı Güncel Ceza Hukuku Serisi 23)

Editörler: Yener ÜNVER – Kerem ÖZ

SEÇKİN | Hukuk

No: 3332

ISBN 978-975-02-8398-7

Birinci Baskı: Nisan 2023

Sayfa Tasarımı:

Ömer Candan

Kapak Tasarımı:

Yiğit Can Aydın

712 Sayfa, 16x23,5 cm.

- Mağdur Hakları Kanunu
- Ceza Adaleti
- Suçun Önlenmesi
- Mağdurların Korunması
- Terör Mağdurlarına Yardım
- Psikososyal Rehberlik
- Cinsel Suç Mağdurlarına Yardım
- Mağdur Avukatlığı
- Sosyal Devlet
- Mağdurun Adaleti

© Seçkin Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakkı Seçkin Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'ye aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, tanıtım amaçlı toplam bir sayfayı geçmeyecek alıntılar hariç olmak üzere, hiçbir şekilde kitabın tümü veya bir kısmı herhangi bir ortamda yayımlanamaz ve çoğaltılamaz.

Satış ve Dağıtım:

Mustafa Kemal Mah. 2158. Sokak No: 13 Çankaya/ANKARA

T: 0-312-435 30 30 – F: 0-312-435 24 72 – E: seckin@seckin.com.tr

İstanbul Çağlayan Adliyesi Şubesi

D Blok 2. Bodrum Kat No: 5

Çağlayan

T: (212) 240 00 15

F: (212) 240 00 15

E: caglayan@seckin.com.tr

İstanbul Kartal Adliyesi Şubesi

C Blok Zemin Kat No: 29

Kartal

T: (216) 303 11 23

F: (216) 303 11 23

E: kartalsube@seckin.com.tr

İstanbul Şişli Şubesi

Abide-i Hürriyet Cad. No: 183/A

Şişli

T: (212) 234 34 77

F: (212) 231 24 69

E: sislisube@seckin.com.tr

Ankara Sıhhiye Şubesi

Strazburg Cad. 23/B

Sıhhiye

T: (312) 230 52 62

F: (312) 230 52 62

E: ankarasube@seckin.com.tr

Web Sitesi: www.seckin.com.tr

Seçkin Yayıncılık Sertifika No: 45644

Baskı:

Vadi Grafik Ltd. Şti. – **Sertifika No: 47479**

İvedik Organize Sanayi Bölgesi 1420 Cadde No: 58/1 Yenimahalle / ANKARA - T: (0-312) 395 85 71

İçindekiler

Önsöz	5
Vorwort	9
Foreword	13
1. Mağdurların İhtiyaçlarının Uygun Şekilde Karşılanmasını Talep Etmek Hakkı	21
<i>(Çev.: Yağmur KAYA)</i>	
2. Suç Mağdurları ve Uluslararası Hukuk.....	29
<i>(Çev.: Meral Aika EREN)</i>	
3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Mağdur ve Sanık Hakları Arasındaki Denge Konusundaki Güncel Bir Kararı (Mraović v. Croatia)	39
<i>(Çev.: Arş. Gör. Didem DURMAZ)</i>	
4. Avrupa Parlamentosu, Konsey, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi ve Bölge Komiteleri'ne Sunulan Komisyon Bilgilendirmesi: Mağdur Hakları Konusunda Avrupa Birliği Stratejisi (2020-2025).....	53
<i>(Çev.: Dr. Özge Didem BOULANGER)</i>	
5. Devletsiz Suçun Mağdurları İçin İnsan Hakları: Mağdurları Ciddiye Almak? Bölüm 2 Mağdur Hakları	79
<i>Dr. Anna WERGENS (Çev.: Dr. Öğr. Üyesi Salim IŞIK-Dr. Yavuz Selim DEĞERLİ)</i>	
6. Suç Mağdurlarının Hakları, Desteklenmesi ve Korunmasına İlişkin Asgari Standartları Belirleyen ve 2001/220/JHA Konsey Çerçeve Kararının Yerini Alan Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 25 Ekim 2012 Tarihli 2012/29/AB Sayılı Direktifi'nin Uygulanmasına İlişkin Olarak Komisyon Tarafından Avrupa Parlamentosu'na ve Konseyi'ne Sunulan Rapor	135
<i>(Çev.: Muhammed YİĞİT)</i>	
7. Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin Suç Mağdurlarının Haklarına, Desteklenmesine ve Korunmasına İlişkin Asgarî Standartların Belirlenmesi ve 2001/220/JHA Sayılı Konsey Çerçeve Kararının Değiştirilmesine İlişkin 25 Ekim 2012 Tarihli ve 2012/29/EU Sayılı Direktifi	147
<i>(Çev.: Dr. Öğr. Üyesi Nurten ÖZTÜRK)</i>	

- 8. İtalya’da Ceza Yargılamasındaki Mağdurların Haklarına İlişkin
21.12.2011 Tarih ve C-507/10 Sayılı ABAD Kararı: Reşit Olmayanların
Tanık Olarak Dinlenmesi 179**
(Çev.: Umay Ece TECİMEL)
- 9. Ceza Muhakemesinde Suçtan Zarar Görenlerin Haklarının
İyileştirilmesine İlişkin Kanun (24 Haziran 2004 Tarihli Mağdur
Hakları Reformu Kanunu – OpferRRG) 189**
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER)
- 10. Mağdurun Korunması ve Önleme (Federal Almanya Adalet Bakanlığı
Bir Suçun Mağduru İçin Broşür) 223**
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER)
- 11. Terörist veya Aşırılık Yanlısı Bir Saldırıdan Sonra Yardım (Federal
Almanya Adalet Bakanlığı Bilgilendirme Broşürü) 229**
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER)
- 12. Yalnız Değilsin - Ceza Davalarındaki Rehberin (Federal Adalet
Bakanlığı Çocuklar İçin Bilgilendirme Broşürü) 237**
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER)
- 13. Kamu Davasının Açılmasından Sonra Dosyanın Tamamını İnceleme
Hakkının Reddine İlişkin Berlin Eyalet Mahkemesi Kararı 241**
(Çev.: Dr. Öğr. Üyesi M. Emre TULAY)
- 14. Psikososyal Rehberlik – Size Refakat Ediyoruz (Federal Almanya
Adalet ve Tüketicinin Korunması Federal Bakanlığı Şiddet ve Cinsel
Suçlar Broşürü) 245**
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h.c. Yener ÜNVER)
- 15. Kovuşturulanın Rusya’ya İadesinin Reddine İlişkin Brandenburg
Eyalet Yüksek Mahkemesi’nin Güncel Bir Kararı 249**
(Çev.: Prof. Dr. Faruk TURHAN)
- 16. Avusturya Ceza Hukuku’nda Mağdur- Kısa Bakış 253**
Arş. Gör. Viktoria MOSER Arş. Gör. Bernd URBAN (Çev.: Arş. Gör. Kerem ÖZ)
- 17. Avusturya Federal İdare Mahkemesi’nin Mağdur Haklarına İlişkin
13.11.2018 Tarih ve W175 2158250-2, W175 2158250-2/4E Sayılı
Kararı 267**
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h. c. Yener ÜNVER)

- 18.İrlanda'nın 2012/29/AB Yönergesi Kapsamındaki Yükümlülükleri Işığında Suç Mağdurlarının Avukatlarına Yönelik Geliştirilen Argüman** 279
Av. Lisa Quinn O'FLAHERTY (Çev.: Berk REÇBER)
- 19.İspanya Suç Mağdurunun Statüsüne Dair Kanun** 297
(Çev.: Pinar ERDOĞAN)
- 20.İsviçre Luzern Kantonu Savcılığı Suç Mağdurları Broşürü** 333
(Çev.: Prof. Dr. Dr. h. c. Yener ÜNVER)
- 21.Mağdur Desteği ve Sosyal Devlet Bölüm 1 Giriş** 339
Dr. Carino GALLO Dr. Kerstin SVENSSON (Çev.: Dr. Öğr. Üyesi Hale AKDAĞ)
- 22.Estonya Mağdur Destek Kanunu** 361
(Çev.: Okyanus SARUHAN)
- 23.Mağdur Haklarında Yaşanan Güncel Gelişmelerin Türk Ceza Hukukuna Etkileri** 383
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur TEMİZ GÜL
- 24.Bir Taraftan Mağdurları Korurken Diğer Taraftan Anayasa'yı Korumak: Sanık Tarafından Bizzat Gerçekleştirilen Çapraz Sorgunun Zorlukları** 411
(Çev.: Burcu ÇIRKINCELI)
- 25.Suç Mağdurlarının Devlet Anayasalarında Korunması: Florida İçin Yeni Marsy Kanunu Örneği** 441
Paul G. CASSELL Margaret GARVIN (Çev.: Doğa SATI) (Çev.: Şerife Naz ALTUNAL) (Çev.: Selensu ARMAĞAN) (Çev.: Ece ÖZCAN) (Çev.: Ahmet Tibet ÖZEN)
- 26.Suç Mağdurları Hakları Yasası: Laf Kalabalığı Mı Hakikat Mi?** 483
Patricia L. SATTLER (Çev.: Arş. Gör. Jülide YAŞAR)
- 27.ABD Suç Mağdurlarının Hakları Kanunu: 18 U.S.C. § 3771'in Özeti ve Hukukî Analizi** 503
Charles DOYLE (Çev.: Eylül TARIM) (Çev.: Şerife Naz ALTUNAL) (Çev.: Doğa SATI) (Çev.: İpek CİVA)
- 28.Mağdur Haklarının Genişletilmesi** 575
Katharine L. MANNING (Çev.: Yaren GÜMÜŞ)

29. Colorado’da Suç Mağdurlarının Hakları	585
<i>(Çev.: Pinar ERDOĞAN)</i>	
30. Kanada Mağdur Hakları Kanunu	601
<i>(Çev.: Av. Dr. Çağrı YILMAZ)</i>	
31. Mağdurun Adaleti	625
<i>T. S. Venkata SPOORTHI (Çev.: Mihri Ceren AKTAN)</i>	
32. Nepal’de Suç Mağdurlarının Haklarının Korunmasının Hukukî Çerçevesi	635
<i>Prof. Dr. R. Bhakta PRADHANANGA R. Raj TRIPATHEE</i> <i>(Çev.: Arş. Gör. İlkin Reyhan SERTOĞLU)</i>	
33. Endonezya’da İnsan Ticaretine Karşı Adli Yargı Sürecinde Mağdur Haklarının Kanunî Korunması	667
<i>Fuad NUR M. Syukri AKUB M. Said KARIM Syamsuddin MUCHTAR</i> <i>(Çev.: Ömer Faruk KÖRLÜK)</i>	
34. Nijerya’daki Ceza Soruşturmasında İnsan Hakları İhlali Mağdurlarının ve Tanıklarının Korunması	687
<i>Dr. Suzzie Onyeka OYAKHIRE (Çev.: Seda Ülkü ERİŞKAN)</i>	
Kavram Dizini	709

Arş. Gör. Viktoria MOSER**
Arş. Gör. Bernd URBAN***
(Çev.: Arş. Gör. Kerem ÖZ)****

Viktimolojiye giriş niteliğindeki bu çalışmada, viktimolojiye özgü bazı temel kavramların yanı sıra, Avusturya ceza muhakemesi hukukunda mağdurun korunması amacıyla getirilen en güncel değişiklikler özet şeklinde takdim edilmektedir. Dar anlamıyla suç mağduru kuramı olduğu kabul edilen viktimoloji, nispeten yeni bilim dallarından biridir. Görece yakın zamanda geliştirilip popülerlik kazanmasına rağmen, Avusturya viktimoloji çalışmalarında öteden beri öncüdür. Avusturya'da, bilhassa yetmişli yıllardan beri yalnızca hukukî düzenlemeler yapmakla yetinilmemiş, uygulamada da çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Mesela WEISSER RING gibi dernekler kurulmuş, farklı adlar altında açılan kadın koruma evleri örneklerinde görüleceği üzere mağdur koruma merkezleri hayata geçirilmiştir. 2016 tarihli Kanun'un (RG, I 26/2016) yürürlüğe sokulmasıyla birlikte, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda (bundan sonra: CMK) yer alan mağdur hakları yeniden şekillendirilmiştir.

1. Viktimolojiye Özgü Bazı Temel Kavramlar

Kökeni Latince *victima* (mağdur) kelimesine dayanan viktimoloji, mağdur kuramıdır. Mağdurların farklı hayat şartlarını, kendilerini mağdur olmaya götüren çeşitli süreçleri ve bunlara gösterdikleri farklı (toplumsal) tepkileri inceler.¹

* "Moser/Urban, *Das Opfer im österreichischen Strafrecht. Ein Überblick*, in: *SIAK-Journal. Zeitschrift für Polizeiwissenschaft und polizeiliche Praxis* 3/2017, s.19-27" künyeli makalenin Türkçe'ye çevrilip Seri'nin güncel cildinde yayımlanması için başta Verlag Österreich GmbH'ninki olmak üzere gerekli kanunî izinler alınmıştır.

** Graz Karl Frazen Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku ve Kriminoloji Enstitüsü.

*** Graz Karl Frazen Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku ve Kriminoloji Enstitüsü.

**** Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Anabilim Dalı.

¹ Krş. Kaiser, s. 297 vd.